

УДК 621.91

Максименко М.В., наук. кер. Глоба О.В., к.т.н., доц.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ, e-mail: max999b@gmail.com

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕОМЕТРІЇ КІЛЬЦЕВОГО СВЕРДЛА

При проектуванні кільцевих сверدل для обробки композитів, щоб забезпечити оптимальні значення геометричних параметрів в будь-якій точці різальної кромки потрібно проводити аналіз кутів в кінематичній системі координат. Особливу роль грає значення переднього кута γ_n , так як обробка композитів характеризується великим коефіцієнтом усадки, тож периферія виконує різальну функцію. За рекомендаціями [2] передній кут повинен лежати в межах $8-15^{\circ}$.

Для аналізу, перш за все, повинна бути відомою форма проекції різальної кромки та її положення відносно осі свердла в площині, на яку вектор швидкості головного руху інструменту проектується в натуральну величину (Рис1.), робоча частина свердла представлена на (рис. 2).

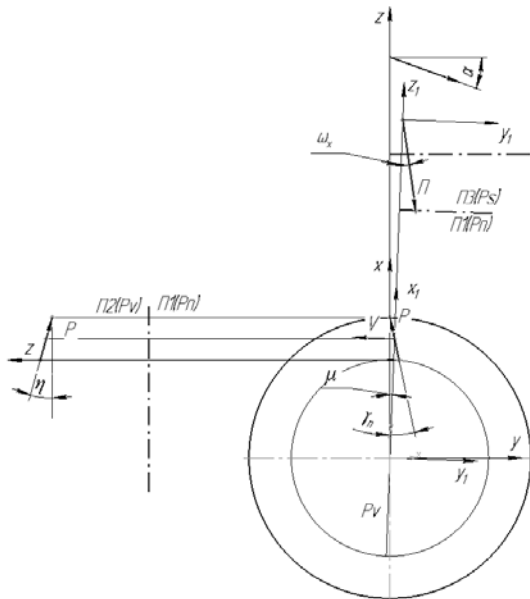

Рис. 1. Схема розташування напрямків векторів P, V, S, Pi, Zi для основго зуба

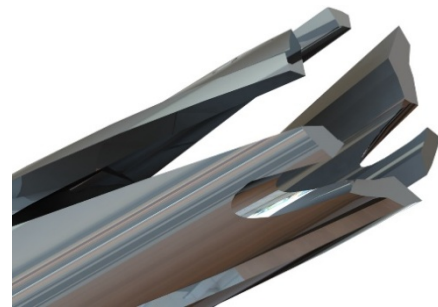

Рис. 2 Робоча частина кільцевого свердла

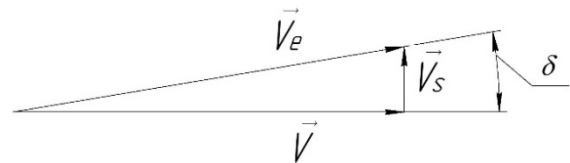

Рис. 3. Схема розрахунку кута між векторами швидкості різання та швидкості подачі

Для вибору системи координат в якій проходить аналіз, було розраховано кут δ між векторами швидкості різання та швидкості подачі (рис.3):

$$\operatorname{tg}\delta = \frac{Sz \cdot z}{2\pi r_{\min}}$$

Де: Sz - подача на зуб, z - кількість зубів, $r_{\min}$ - радіус серцевини свердла.

$$\delta = \operatorname{arctg}\left(\frac{0.066 \cdot 3}{2\pi \cdot 3,5}\right) = 0.562^\circ$$

Так як кут δ менше ніж кутовий допуск на виготовлення (1°), розрахунок геометричних параметрів різального інструменту в кінематичній системі координат є не доцільним, тому що різниця від геометричних параметрів в статичній системі координат буде досить малою.

При прийнятих значеннях геометричних параметрів кільцевого свердла $\eta=15^\circ$, $\omega=12^\circ$ та $r=3.5\text{мм}$, $\gamma_n=12^\circ$ отриманий графік зміни переднього кута γ_n вздовж різальної кромки (Рис.4). Розглянувши графік видно що кут γ_n змінюється на різальній кромці свердла. При переміщенні вздовж головної різальної кромки від периферії до осі свердла величини передніх кутів зменшуються. Значення кута γ_n при даних геометричних параметрах змінюється від $+9,372^\circ$ до $+4,139^\circ$, це погіршує роботу свердла (відбувається нерівномірне завантаження різальної кромки). Тому метою аналізу є визначення конструктивних параметрів при яких амплітуда варіювання величини кута буде мінімальною.

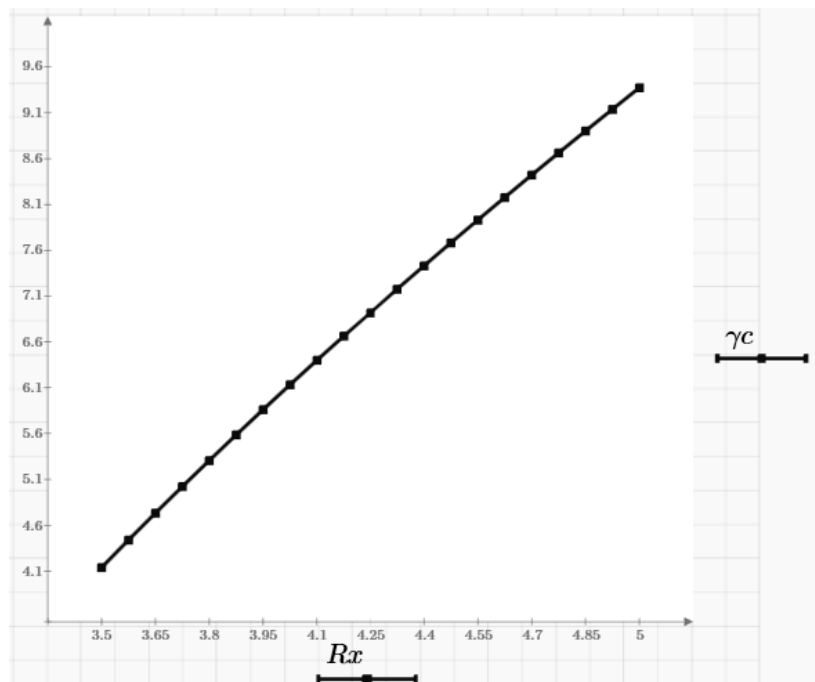

Рис. 4. Зміна переднього кута в статичній системі координат вздовж кромки

ІННОВАЦІЇ МОЛОДІ—МАШИНОБУДУВАННЮ

Для визначення впливу переднього кута γ_n на статичні кути, був проведений аналіз графіків отриманих в середовищі MathCad, з яких видно що зменшення кута γ_n призводить до стабілізації всіх кутів по різальній кромці (Рис.5).

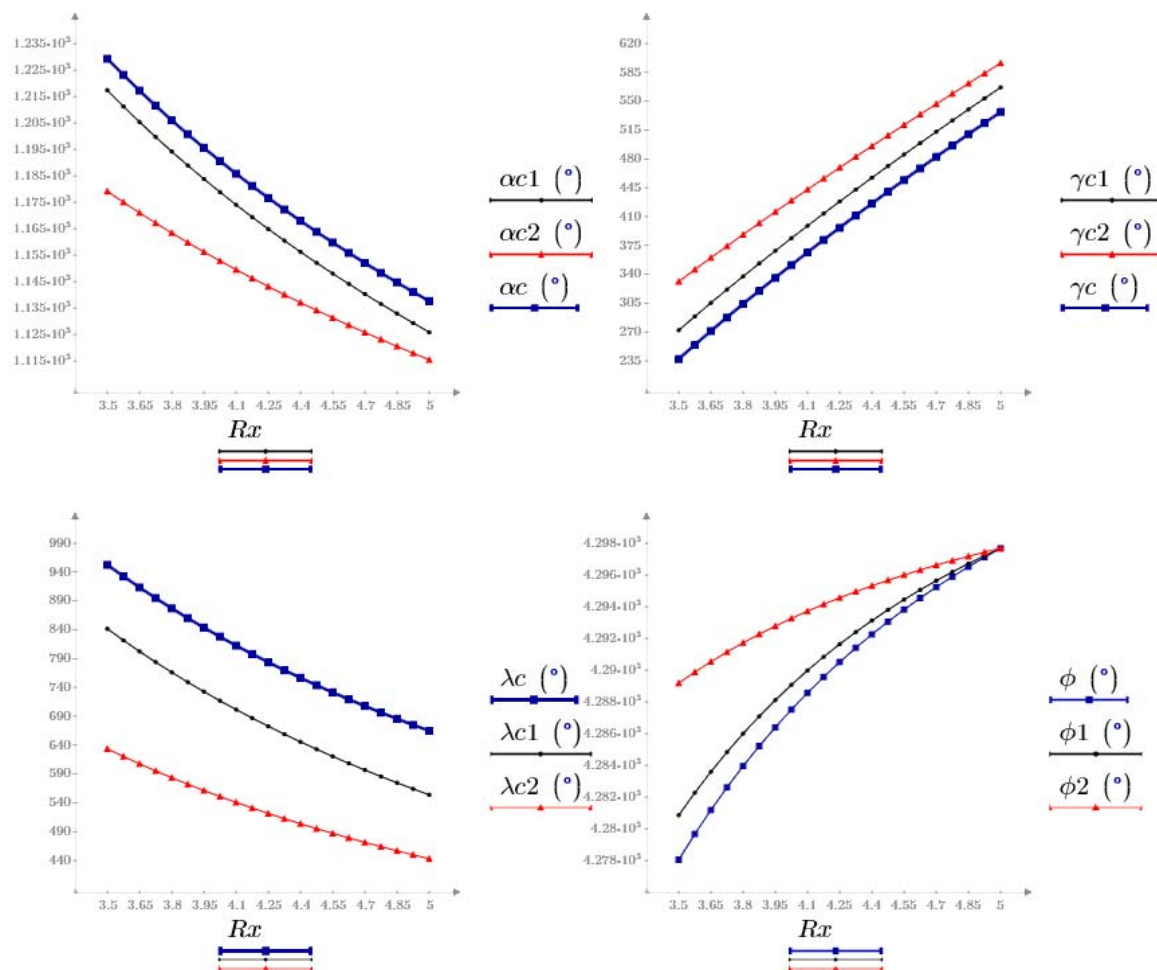

Рис. 5. Зміна кутів вздовж кромки при $\gamma_n = 12^0$, $\gamma_n = 10^0$, $\gamma_n = 8^0$

Як видно з графіків максимальний діапазон зміни кутів має крива яка відповідає $\gamma_n = 12^0$, а мінімальний діапазон зміни кутів належить кривій для якої кут $\gamma_n = 8^0$, це говорить про те, що при меншому значенні кута γ_n інші геометричні параметри мають стабільніші значення, що наближає процес різання вздовж різальної кромки до рівномірного.

Це пояснюється тим, що γ_n впливає на форму поверхні різання. Розрахунки показали що оптимальним є кут $\gamma_n = 8^0$, який відповідає рекомендаціям, тому в конструкції інструмента приймаємо кут $\gamma_n = 8^0$.

Список використаних джерел:

- 1.Родин П.Р. Основы проектирование режущих инструментов; Киев, "Выцашкола", 1990
2. Степанов А. А. Обработка резанием высокопрочных композиционных полимерных материалов. Л.: Машиностроение, Ленингр. отд-ние, 1987. -176 с.